

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 176, 21.11.2022

Kaupunginhallitus, § 447, 07.11.2022

§ 176

Tampereen kaupungin hallintosäännön muuttaminen

TRE:5557/00.01.01/2022

Kaupunginvaltuusto, 21.11.2022, § 176

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Johtava lakimies Riikka Viitaniemi, puh. 050 526 3225 ja hallintolakimies Tiina Kyötilä-Vettenranta, puh. 040 778 0695, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hallintosääntöön hyväksyttiin yksimielisesti seuraava muutos: 102 §:ssä lause "Ehdotukset ja kannatukset on tehtävä varsinaisessa puheenvuorossa" muutetaan kuulumaan "Ehdotusta on kannatettava. Ehdotuksia ja kannatuksia ei voi tehdä repliikkipuheenvuorossa".

Päätösehdotus

Valtuuston 23.1.2017 hyväksymään ja 16.8.2021 viimeksi muuttamaan hallintosääntöön ja sen liitteisiin hyväksytään liitteiden mukaiset muutokset.

Sosiaali- ja terveystalouden palvelualue sekä Pirkanmaan pelastustoimi poistuvat kaupunkiorganisaatiosta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta, sen alainen yksilöasioiden jaosto, sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari, sosiaali- ja terveystalouden palvelualueen johtaja, Pirkanmaan pelastustoimen neuvottelukunta ja pelastusjohtaja poistetaan hallintosäännöstä. Pirkanmaan pelastustoimen johtosääntö poistetaan hallintosäännöstä.

Hallintosäännön 2 § 7 momentin, 5 § 2 momentin ja 10 § 1 momentin muutokset tulevat voimaan 1.6.2023. Muut hallintosäännön ja sen liitteiden muutokset tulevat voimaan 1.1.2023. Sosiaali- ja terveyslautakunta kokoontuu kevään 2023 aikana tarvittavien vuotta 2022 koskevien raporttien ja mahdollisten muiden asioiden käsittelyä varten. Sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari toimii osaaikaisena (40 % normaalista työstä) 1.1.2023-31.5.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esteellisyys

Johanna Loukaskorpi ilmoitti olevansa esteellinen. Loukaskorpi poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (Kuntalaki § 97)

Kokouskäsittely

Anna-Kaisa Ikonen teki seuraavan muutosehdotuksen:

102 § Puheenvuorot

Lause "Ehdotukset ja kannatukset on tehtävä varsinaisessa puheenvuorossa" muutetaan kuulumaan "Ehdotusta on kannatettava. Ehdotuksia ja kannatuksia ei voi tehdä repliikkipuheenvuorossa".

Kannatus: Ilkka Sasi, Atanas Aleksovski, Aila Dündar-Järvinen ja Kalervo Kummola

Joakim Vigelius teki seuraavan muutosehdotuksen:

Esitän hallintosäännön palkkioliitettä muutettavan siten, että palkkioita alennetaan noin 25 prosentilla seuraavalle tasolle:

Valtuusto ja tilapäinen valiokunta 300 euroa

Kaupunginhallitus ja sen jaostot 200

Lautakunnat ja niiden jaostot 150

Johtokunnat ja toimikunnat 150

Sekä yli kuusituntisen talousarviokokouksen osalta lisänä 150 euroa.

Kannatus: Veikko Vallin ja Anni Molari

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen ehdotukseen on tehty 2 muutosehdotusta.

Koska muutosehdotukset käsitellään riippumattomina muista ehdotuksista, ehdotusten hyväksymisestä tai hylkäämisestä äänestetään erikseen. Lopuksi hyväksytyt muutosehdotukset lisätään kaupunginhallituksen pohjaehdotukseen. Äänestysjärjestysesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Ikonen tekemä muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska muutosehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Koska Vigeliuksen muutosehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: muutosehdotuksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

hyväksyminen JAA, muutosehdotuksen hylkääminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Vigeliuksen muutosehdotus hylättiin äänin 10-57.

Tiedoksi

konsernihallinto-palvelualueet-liikelaitokset

Liitteet

- 1 Kv 21.11.2022 Hyväksytty hallintosääntö 01012023
- 2 Kv 21.11.2022 Hyväksytty hallintosääntö 01062023
- 3 Kv 21.11.2022 Hyväksytty hallintosäännön liite 1 Luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset
- 4 Kv 21.11.2022 Hyväksytty hallintosäännön liite 2 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosääntö
- 5 Kv 21.11.2022 Hyväksytty hallintosäännön liite 4 Tampereen kaupungin häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö
- 6 Kh 7.11.2022 Hallintosääntö
- 7 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 1, Luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset
- 8 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 2, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosääntö
- 9 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 4, Tampereen kaupungin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 3, Sara Hildénin taidemuseon johtosääntö
-

Kaupunginhallitus, 07.11.2022, § 447

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Varonen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Valtuuston 23.1.2017 hyväksymään ja 16.8.2021 viimeksi muuttamaan hallintosääntöön ja sen liitteisiin hyväksytään liitteiden mukaiset muutokset.

Sosiaali- ja terveystalujen palvelualue sekä Pirkanmaan pelastustoimi poistuvat kaupunkiorganisaatiosta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta, sen alainen yksilöasioiden jaosto, sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari, sosiaali- ja terveystalujen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

palvelualueen johtaja, Pirkanmaan pelastustoimen neuvottelukunta ja pelastusjohtaja poistetaan hallintosäännöstä. Pirkanmaan pelastustoimen johtosääntö poistetaan hallintosäännöstä.

Hallintosäännön 2 § 7 momentin, 5 § 2 momentin ja 10 § 1 momentin muutokset tulevat voimaan 1.6.2023. Muut hallintosäännön ja sen liitteiden muutokset tulevat voimaan 1.1.2023. Sosiaali- ja terveyslautakunta kokoontuu kevään 2023 aikana tarvittavien vuotta 2022 koskevien raporttien ja mahdollisten muiden asioiden käsittelyä varten. Sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari toimii osaaikaisena (40 % normaalista työajasta) 1.1.2023-31.5.2023.

Perustelut

Valtuusto hyväksyi hallintosäännön liitteineen 23.1.2017. Valtuusto on hyväksynyt muutoksia hallintosääntöön viimeksi 16.8.2021.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Tuolloin Pirkanmaan hyvinvointialueelle siirtyy Tampereen kaupungin organisaatiosta sosiaali- ja terveysterveystoimet, Pirkanmaan pelastuslaitos, koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut, sekä kuntouttava työtoiminta. Siirto aiheuttaa useita muutoksia hallintosääntöön ja sen liitteisiin. Sosiaali- ja terveyslautakunta, lautakunnan yksilöasioiden jaosto sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari tulee poistaa hallintosäännöstä. Elinvoima- ja osaamislautakunnan järjestämistä vastaavasta poistuu kuntouttava työtoiminta. Toisaalta elinvoima- ja osaamislautakunnan tehtäviin tulee lisätä kotoutumista edistävien palvelujen järjestäminen. Pirkanmaan pelastuslaitosta ja pelastusjohtajaa koskevat maininnat hallintosäännössä sekä hallintosäännön liitteenä 4 oleva Pirkanmaan pelastustoimen johtosääntö tulee kumota.

Hyvinvointialueiden aloittamisesta johtuvien muutosten lisäksi hallintosääntöön ja sen liitteisiin on tarpeellista tehdä eräitä muutoksia.

Tilahankkeiden päätöksentekoa tulee selkiyttää kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien osalta.

Uuden strategian myötä lautakunnissa ja konsernihallinnossa valmistellaan palvelusuunnitelmat valtuustokaudeksi ja vuosisuunnitelmat vuosittain. Tämä aiheuttaa muutoksia lautakuntien, konsernijohtajan ja palvelualueiden johtajien tehtäviin ja ratkaisuvälteihin. Termit tulee päivittää lisäksi taloudenhoitoa koskevaan hallintosäännön lukuun 7.

Esimies-termin tilalla käytetään nykyisin termiä esihenkilö.

Kunnallinen viranhaltijalaki -nimike on muutettu hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön yhteydessä laiksi kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta.

Kaupungin viestintää koskeva sanamuoto 2 §:ssä tulee korjata kuntalain ja muiden viestintää ohjaavien dokumenttien mukaiseksi. Viestinnässä tulee huomioida monikanavaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on syytä mainita 10 §:ssä, vaikka sitä koskevat tarkemmat määräykset ovat hallintosäännön liitteessä 2.

Lisäksi 10 §:ää on tarpeen muuttaa siten, että lautakunnan jaostoon valittu lautakunnan varajäsen on jatkossa mahdollista valita jaoston puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

Kaupunginhallituksen tehtäviin 15 §:ssä on lisättävä huolehtiminen yhteistyöstä hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien kanssa. Kaupunginhallituksen ratkaisuvalltaan tulee lisätä päättäminen avustustoiminnan yleisistä periaatteista sekä päättäminen lakkautettujen toimielinten toimivaltaan kuuluvista asioista, ellei muualla ole toisin määrätty.

Konsernijaoston ratkaisuvalltaa 16 §:ssä on syytä selkiyttää.

Tampereen kaupungin sopimustenhallinnasta on annettu konsernimääräys 18.12.2020, jossa on mainittu vastuuhenkilön määrittäminen sopimukselle. Sopimusten vastuuhenkilön määrääminen tulee poistaa lautakuntien tehtävistä 17 §:stä.

Kaikki kuntayhteistyötä koskevat sopimukset eivät ole merkittäviä. Käytännössä usein solmitaan merkitykseltään teknisluonteisia sopimuksia, joissa on mukana useita kuntia. Lautakunnan päätettäväksi tulee viedä vain merkittävät sopimukset. Asia tulee korjata 17 §:ään.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan ratkaisuvalltaan esitetään lisättäväksi oppivelvollisen opiskelijan määräaikainen erottaminen aikuisten perusopetuksen osalta. Lisäksi lautakunta määrää viranomaisen, joka päättää muun kuin oppivelvollisen aikuisten perusopetuksen opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen monijäsenisen toimielimen nimi esitetään muutettavaksi vastaamaan paremmin toimielimen laissa säädettyjä tehtäviä. Toimielimen nimeksi esitetään opiskeluoikeustoimikunta, joka on vakiintumassa ammatillisen koulutuksen järjestäjien keskuudessa kyseisen toimielimen nimeksi. Lisäksi esitetään, että sama toimielin toimisi myös kunnan asettamana monijäsenisenä toimielimenä niiden yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien osalta, joilla on kotipaikka Tampereella.

Ympäristö- ja rakennusjaoston toimivaltaan 23 §:ssä lisätään öljyvahinkojen jälkitorjuntaa johtavan viranomaisen määrääminen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan ottokelpoiset päätökset on saatettava ylemmän viranomaisen tiedoksi ennen muutoksenhakuajan päättymistä. Toimielinten kokousten välissä päätösten tiedoksianto lykkääntyy tarpeettomasti, koska tiedoksianto lykätään sen vuoksi, että päätös ei tulisi lainvoimaiseksi ennen toimielimen seuraavaa kokousta. Tästä syystä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

hallintosäätöön tulee lisätä, että kokousten välissä päätökset, jotka tulee antaa tiedoksi kiireellisesti, ilmoitetaan lisäksi toimielimen puheenjohtajalle.

Konsernijohtajan tehtäviin 36 §:ssä tulee lisätä puhevallan käyttäminen kaupunginhallituksen puolesta. Konsernijohtajan ratkaisuvalltaan tulee lisätä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten maksamisesta päättäminen.

Palvelualueen johtajan päätösvaltaan 37 §:ssä tulee lisätä päättäminen vuosisuunnitelman muuttamisesta talousarvion sitovuussääntöjen rajoissa.

Hallintosäännön 62 §:n määräys siitä, että lautakunta nimeää asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla tehtäväalueellaan, on vanhentunut. Määräys tulee poistaa, koska nykyisin vastuu määrätään konsernimääräyksellä.

Kyselytuntia koskevaan 117 §:ään tulee todeta, että valtuutetulla on oikeus esittää kyselytunnilla lyhyt kysymys, ei kysymyksiä. Käytännössä kyselytunnin aikataulu ei mahdollista sitä, että yksi kysely sisältää kymmeniä kysymyksiä.

Kuntalaista on kumottu määräys 6 kuukauden määräajasta silloin, kun aloitteen tekijöinä on vähintään 2 prosenttia kaupungin asukkaista. Säännös tulee poistaa 145 §:stä. Samalla nuorisovaltuuston aloitteita koskevasta kohdasta tulee poistaa määräys, että ne käsitellään aina toimielimessä, koska jotkin aloitteet kuuluvat viranhaltijan toimivaltaan.

Hallintosäännön liitteeseen 1 tulee täsmentää, että vuosipalkkiot maksetaan kunakin vuonna toimintakuukausien perusteella.

Hallintosäännön liitteeseen 2 tulee korjata kumotun joukkoliikennelain tilalle voimassa oleva laki liikenteen palveluista. Samalla joukkoliikennelautakunnan erityistehtävistä ja ratkaisuvallasta poistuu kumotun lain mukainen lupien myöntäminen.

Hallintosäännön liitteeseen 5 Tampereen kaupungin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosäntö tulee lisätä, että johtosäntöä ei sovelleta toimielinten päätöksentekoon silloin, kun toimielimet toimivat kuntien yhteisenä toimielimenä. Liitteeseen on syytä lisätä myös mahdollisuus luopua toimielinten kokouskutsuajasta häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana. Valtuuston osalta kokouskutsuaika olisi kuitenkin aina vähintään 4 päivää. Lisäksi liitteeseen tulee lisätä valmiuslain mukainen kaupungin asuntokannan säännöstelyviranomaisen. Säännöstelyviranomaisen olisi ehdotuksen mukaan asunto- ja kiinteistölautakunta. Liite 5 muutetaan numeroinniltaan liitteeksi 4.

Lisäksi hallintosäännön ja sen liitteiden eräitä sanamuotoja tulee selkeyttää ja niihin tehdä muutamia teknisiä korjauksia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hallintosäännön muuttaminen kuuluu kuntalain mukaan valtuuston toimivaltaan. Tarkastuslautakunta on käsitellyt hallintosäännön 8 lukuun tehtävät muutokset kokouksessaan 11.10.2022. Kaupunginhallituksen kehittämiskokous on käsitellyt hallintosääntöön ja sen liitteisiin tehtävät muutokset kokouksessaan 31.10.2022.

Muutokset tulevat voimaan pääsääntöisesti 1.1.2023, jolloin hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Sosiaali- ja terveyslautakunta sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari poistuvat kaupungin organisaatiosta kuitenkin vasta 1.6.2023. Sosiaali- ja terveyslautakunta kokoontuu kevään 2023 aikana vuotta 2022 koskevien tarvittavien raporttien ja mahdollisten muiden asioiden käsittelyä varten. Sosiaali- ja terveyslautakunnan apulaispormestari jatkaa kevään 2023 osana aikaisena siten, että hänen työaikansa on kaksi päivää viikossa.

Tiedoksi

konsernihallinto-palvelualueet-liikelaitokset

Esteellisyys

Johanna Loukaskorpi ilmoitti olevansa asianosaisena esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1) kohdan perusteella ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Liitteet

- 1 Kh 7.11.2022 Hallintosääntö
- 2 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 1, Luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset
- 3 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 2, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosääntö
- 4 Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 4, Tampereen kaupungin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali Kh 7.11.2022 Hallintosäännön liite 3, Sara Hildénin taidemuseon johtosääntö

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Tampereen kaupungin internet-sivuille www.tampere.fi 29.11.2022

Päätös on lähetetty sähköisesti 29.11.2022.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampere
29.11.2022

Karoliina Vehmaanperä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§176

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.